

Tale ved middag ved Stortingets oppløsning 8. juni 1977.

Stortingets oppløsning er en langdryg prosess som så smått har vært i gang i noen tid. Det fins flere modeller for oppløsning av en nasjonalforsamling. Den norske modellen, slik den er fastlagt i Grunnloven, er verdig og etterlater ingen tvil om hvem det er som kan oppløse Stortinget. Med sine ord "Stortinget forbliver samlet så lenge det finner det fornødent" er det for Regjeringen og andre omkringliggende herligheter, bare å avvente det gyldne tidspunkt for når

- 2 -

Stortinget ikke lenger finner det fornødent å være samlet.

Sett fra Regjeringens side var det unektelig en noe enklere og mer styrbar og håndfast løsning som Cromwell valgte da han var lei av å ha hatt det engelske parlament samlet i 13 år, og ledsaget av 30 soldater ba folkets kårne i klare ordelag om å ta hjemveien fatt. Talen var kort og fyndig: "Forsvinn, sier jeg, i Guds navn gå!" Jeg kan berolige eventuelle engstelige med at Regjeringen ikke overveier å legge fram noe grunnlovsforslag av tilsvarende innhold.

Jeg har sett begrepet oppløsning definert slik at det er en blanding av to eller flere stoffer som er så jevne og ensartede at vi ikke kan skjelve de enkelte bestand-delene fra hverandre selv med mikroskop. Jeg er noe i tvil om både det sittende og det oppløste Storting kan passe til denne definisjonen.

Det er rett og riktig at vi som er knyttet til Stortingets arbeid markerer dette med en begivenhet som denne middagen. I det daglige arbeidet blir vi oppfylt av de enkelte sakene vi er engasjert med, våre parti-fraksjoner, våre komitéer, innholdet i de enkelte meldinger, proposisjoner, innstillinger og beslutninger. Det er ikke alltid like lett å se den høye himmel hvelve

seg over denne politikkers hverdagshorisont.

Men ved avslutningen, ikke bare av et Storting men av en valgperiode, har vi lov til også å betrakte oss som forvaltere av det norske politiske demokrati slik det fremstår i dag med basis i Grunnloven og den videre utvikling som har skjedd i prinsippene for vårt styre gjennom det meste av forrige og dette hundreåret.

I de sakene, og kanskje gjennom store deler av en stortingssesjon, kan vi være så sterkt engasjert i våre egne synspunkter, og så sterkt i opposisjon til de andre synspunktene at vi ikke alltid kan gi noe troverdige mål på hvor store motsetningene mellom oss egentlig er.

Jeg vil gjerne feste oppmerksomheten ved det etter mitt skjønn meget verdifulle og gledelige forhold i norsk samfunnsliv, at motsetningene og ulikhetene mellom de ansvarlige demokratiske partier som arbeider i Stortinget, tross alt er så beskjedne som de er.

Hvis vi måler våre uenigheter mot de konflikter og spenninger vi finner i andre land, og de konflikter og spenninger vi har hatt i vårt eget land i tidligere perioder, vil vi måtte erkjenne at vi kan glede oss over en politisk og sosial mer homogen befolkning enn de fleste andre land.

Dette skaper mer enhet, fordragelighet og harmoni i samfunnslivet enn om vi hadde vært i dypere motsetning til hverandre. Et av de forhold som gjør Norge til et

godt land å leve i, er nettopp at disse forskjellene ikke er større enn de er.

Når festen i dag er over, og de par gjenstående arbeidsdager i Stortinget, vil vi som er tilstede her i kveld først møtes, eller ikke møtes, etter valget.

Man snakker ofte om valgets kval, og tenker da på vanskeligheten før man går til valg. Men jeg kan med god personlig erfaring si at for svært mange er den kval som oppstår etter valget, betydelig verre enn den man har før.

Mange av medlemmene i Stortingets ulike politiske grupper kan reise hjem til akkompagnement av 4. vers i "Ja, vi elsker": "Visstnok var vi ikke mange, men vi

strakk dog til." Likevel, hvis jeg kjenner mine kolleger fra Stortinget rett, når det en dyp og godt plassert optimisme hos hver enkelt. Jeg er bare redd at hvis denne optimismen virkelig skulle kunne få lov å slå til hos alle som har den, ville Stortingets representantall trolig måtte økes til nær 300.

De siste ukene ukene i år har på samme måte som i alle år vært harde arbeidsuker i Stortinget. Men jeg tror ikke at vi skal henfalle til for mye selvmedlidenhet av den grunn. Det er en rik oppgave å være med i Stortinget og ha en hånd med i landets styre. Jeg tror de fleste av oss vil erkjenne det, og når man nå vender fra Stortinget hjem til en oppladning før valget med den spenning og usikkerhet som ligger i det, kan

det vel være i omkring tankene og minnene fra de stortingsår vi nå har bak oss at vi får lyst til å si til lokomotivføreren, sjåføren eller flyveren som Bergliot sa det: "Kjør langsomt, thi vi kommer tidsnok hjem."

På vegne av Regjeringens medlemmer vil jeg takke for det gode samarbeid vi har hatt med Stortinget. Som medrepresentant ønske jeg vel møtt til høsten, og så kan vi alle ønske hverandre et lykkelig valg!